

Datum: 16.10.2026

Medij: N1

Emisija: Novi dan, N1

Autori: Redakcija

Teme: Aleksandra Damjanović Sofronijević (Aleksandra Sofronijević); Ministarstvo građevinarstva,

	Početak	Trajanje
Emisija	16.10.2026 08:00:00	240:00
Prilog	16.10.2026 09:23:00	16:09

Naslov: Gost-Nemanja Nenadić, Transparentnost Srbija

[Pogledaj video prilog](#)

11617

Transparentnost Srbija o funkcionerskoj kampanji

Dobro jutro. Još jednom pratite "Novi dan". Funkcionerska kampanja u Srbiji nije ograničena, niti onemogućena, jer je nedavnim izmenama Zakona o sprečavanju korupcije samo stvoren privid da je ta oblast regulisana. Monitoring transparentnosti Srbije pokazuje da se funkcionerska kampanja kroz promotivne aktivnosti odvija nesmanjenom žestinom. Na koji način predstavnici vlasti zapravo legalizuju funkcionersku kampanju? Kako koriste poziciju moći da bi stekli prednost pred izbore? Gost teme jutra je Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbije.

Gospodine Nenadiću, dobro jutro i vama, i hvala što ste izdvojili vreme za N1.

Dobro jutro. Hvala i izvinite što je ovako ispalo, trebalo je da budem u studiju, ali više silom. Razumemo. Razumemo.

Dakle, izmene Zakona o sprečavanju korupcije nisu onemogućile funkcionersku kampanju.

Šta je konkretno ostalo sporno u izmenama zakona, i zašto zloupotreba javnih funkcija u izbornoj kampanji nije sprečena do kraja? Pa, ja bih podsetio da Transparentnost Srbija još od 2012.

godine, od tih izbora koji su bili održani na svim nivoima, prati funkcionersku kampanju i poredi koliko to raste, učestalost promotivnih aktivnosti javnih funkcionera u odnosu na neke neizborne periode. I u međuvremenu, davali smo više puta i konkretne predloge kako da se ova pojava reši, zato što je reč o načinu kroz koji funkcioneri stranaka na vlasti podižu nivo svog prisustva u informativnom programu medija i time stiču jednu prednost, nenadoknadivu, u odnosu na kandidate onih stranaka koje nisu na vlasti. I zbog toga to mora da se reguliše. ODIHR, posmatračke misije njihove su 2023. i 2024. posle lokalnih izbora dale visok značaj ovom pitanju, tražili su da se jasno razdvoji partijsko od državnog. Međutim, kada su došle na red zakonske izmene, koje između ostalog i trebalo da reše pitanje funkcionerske kampanje, umesto vrlo jasnog predloga koji je dala naša organizacija, koji je trebalo da svede na apsolutno neophodni zakonski minimum aktivnosti, promotivne aktivnosti funkcionera tokom predizbornog perioda, dobili smo neke odredbe koje očigledno samo stvaraju privid da se nešto zabranjuje, da se nešto ograničava.

To je ono što je usvojila Narodna skupština poslednjeg dana avgusta ove godine.

I tako imamo situaciju gde javni funkcioneri imaju neka ograničenja, ali ne tokom cele kampanje, već samo tokom poslednjih 20 dana. Pa zatim, i tokom tih poslednjih 20 dana mogu da sprovedu promotivne aktivnosti ukoliko su ih ranije planirali. I onda dobijamo nešto o čemu smo i govorili u ovom saopštenju, u vezi sa dosadašnjim tokom funkcionerske kampanje.

Dobijamo situaciju gde jedan ministar, recimo poljoprivrede, ima preko 50 planiranih promotivnih aktivnosti za predizborni period. Ili dobijamo slučaj, recimo, gradonačelnika Niša koji u taj plan upiše, parafraziram, daće imati promotivne aktivnosti, ali bez bilo kakvog preciziranja kada i gdeće se one odvijati. I da li je to sada po zakonu, ako on nije precizirao gdeće se i kada odvijati te njegove promotivne aktivnosti, aliće se desiti, najavio ih je, znači, je li to po zakonu, je li to treba sankcionisati? Ne, ne, to nije po zakonu i to je, ajde da kažemo, ekstremno slučaj.

U drugim situacijama, većina drugih funkcionera se potrudila da unapred pobroji sve svoje promotivne aktivnosti i da na taj način dobije navodno pravno pokriće za ovu vrstu aktivnosti tokom perioda pred izbore.

Mada i tu ima raznih situacija gde je došlo do odstupanja i od tih prilično labavih zakonskih normi.

Na primer, Ministarstvo zdravlja nije dostavilo takav pregled promotivnih aktivnosti ministra, a u praksi su neke zabeležene, dakle, kad je reč o ministru Lončaru. Ili, recimo, postoji slučaj ministarke Sofronijević koja je navela neke stvari u svom planu aktivnosti, a onda kasnije rekla da su moguća odstupanja u skladu sa prirodom posla kojim se bavi, što takođe nije razlog koji zakon prepoznaje. Ali, kažem, za najveći broj javnih funkcionera, naročito članova Vlade koje smo primarno i pratili do sada, može se reći da su iskoristili tu mogućnost koju im je zakon dao, da su upisali sve čega su mogli da se sete daće raditi u ovom predizbornom periodu i da na taj način su, jel da, obezbedili svojoj stranci, odnosno svojim strankama, dodatnu promociju u informativnom programu medija.

I kada građani sada gledaju funkcionere koji otvaraju fabrike, obilaze gradilišta, najavljuju investicije i to sve u vreme kampanje, kako oni da znaju da li gledaju redovan rad institucije ili političku promociju finansiranu zapravo javnim novcem? I da li je toga, gospodine Nenadiću, ipak bilo više ranije, tokom prethodnih predizbornih kampanja, nego sada, nakon što je izmenjen zakon? Pa, videćemo do kraja kampanje kakoće da bude, jer tek toće biti u punoj meri relevantan period. Bilo je, moj utisak lični je, da je ranije bilo nešto više situacija gde se svečano otvaraju neki objekti, a da sada ipak pretežu neke aktivnosti koje su nekakvi susreti sa građanima, posete nekim ustanovama i tome slično. Ali, ono što je

Datum: 16.10.2026

Medij: N1

Emisija: Novi dan, N1

Autori: Redakcija

Teme: Aleksandra Damjanović Sofronijević (Aleksandra Sofronijević); Ministarstvo građevinarstva,

	Početak	Trajanje
Emisija	16.10.2026 08:00:00	240:00
Prilog	16.10.2026 09:23:00	16:09

Naslov: Gost-Nemanja Nenadić, Transparentnost Srbija

[Pogledaj video prilog](#)

zajednička karakteristika za izbore ranije i za izbore sadašnje jeste da je reč o aktivnostima koje nemaju nikakav realni smisao drugi osim da se napravi dodatna promocija. Dakle, nijedna od tih aktivnosti, ili gotovo nijedna, nije nešto što bi ti funkcioneri trebalo da rade, što bi morali da rade, što spada u krug nekih obaveza koje oni imaju. Naprotiv, reč je o aktivnostima koje ili ne bi morale uopšte da se dese, ili bi mogao da ih obavi neko od niže rangiranih službenika u samim tim ministarstvima.

Dakle, to je ono što je prvenstveno odlika funkcionerske kampanje u Srbiji, da je reč o nekim pseudo-događajima, dakle, o nečemu što ne bi ni imalo razloga da se desi, a pogotovo što nema razloga da o tome mediji izveštavaju. Pomenuo bih, naravno, i predsednika Srbije bivšeg, koji je do podnošenja ostavke imao brojne promotivne aktivnosti. Neke od njih su imale karakter nečega što se u svakom slučaju podrazumeva, poput nekih međunarodnih susreta, ali i brojne situacije gde su, recimo, gde je zvanično aktivnost predsednika bila susret sa građanima nekog okruga ili pak održavanje konferencije za štampu na kojoj je promovisao neke mere koje čak i nisu u nadležnosti predsednika, već eventualno nekog ministarstva. I onda je zanimljivo... Da, to je zanimljivo.

Među tim planovima aktivnosti, koji se inače nalaze na sajtu Agencije za sprečavanje korupcije, nalazi se i taj plan tadašnjeg predsednika Srbije za period od 27. septembra, datiran na 31.

avgust. I posebno je zanimljivo što se u tom zvaničnom dokumentu nalazi aktivnost raspisivanja parlamentarnih izbora za 9. septembar, odnosno to što je tadašnji predsednik unapred znao kadaće Vlada Srbije uputiti obrazložen predlog za raspuštanje Skupštine.

Vi ste, kao Transparentnost, tražili i od Vlade informacije u vezi sa tom najavom?

Tražili smo informacije i od Vlade i dobili smo ih tek naknadno, kada je i došlo do toga da Vlada uputi takav predlog i da Skupština bude raspuštena. Ali nismo dobili informacije o onome šta se dešavalo pre toga. Dakle, da li je bilo neke zvanične komunikacije između Vlade i predsednika Republike tim povodom, ili se desilo ono što, čini mi se, velika većina građana i zna da se desilo, da jednostavno je Vlada ovde odigrala samo ulogu nekog formalnog donosioca odluke, a da je stvarna odluka i stvarni razlozi koji su bili iza nje, stvarni razlozi za raspuštanje Skupštine i raspisivanje izbora, nisu bili ono što je Vlada saopštila, već da je i taj akt bio u stvari zadovoljenje nekih političkih interesa stranaka koje tu Vladu čine da se izbori održe upravo u ovom trenutku.

Ali, eto, sa stanovišta nečega kako bi trebalo da se stvari dešavaju, ako razmišljamo kakvu državu bismo želeli da imamo i kakav pravni sistem, svakako nije normalno da na kraju avgusta jedna institucija zna štaće druga institucija uraditi pet ili šest dana kasnije. I sada, kada imamo nekakav pregled kako izgleda funkcionerska kampanja i nakon što je izmenjen zakon, ko bi trebalo time da se bavi?

Ko bi trebalo da sankcioniše funkcionere? Da li su neki funkcioneri u međuvremenu sankcionisani i gde vidite najveći problem da do toga zapravo i dođe?

Agencija za sprečavanje korupcije, državni organ koji kontroliše primenu celog ovog zakona, pa i normi o funkcionerskoj kampanji. I oni su to učinili u nekim slučajevima i samoinicijativno, a u nekim slučajevima po prijavama. Međutim, neke od prijave koje je Transparentnost Srbija podnela još pre tri ili četiri nedelje nisu još uvek rešene, a zakonski rokovi su znatno kraći.

Zakonski rokovi su pet dana, praktično, od dobijanja te prijave, odnosno dobijanja nekih potvrda o tome da je funkcioner se izjasnio po prijavi. Dakle, to je jedna stvar.

Agencija je, s druge strane, bila dosta revnosna u pogledu jedne druge nove odredbe u zakonu koja se tiče korišćenja naloga funkcionera na društvenim mrežama. Izgleda da su to i samoinicijativno pratili i doneli su odluke, ali doneli su javne opomene protiv dosta velikog broja funkcionera, među kojima pretežu oni koji su iz lokalnih samouprava. Međutim, Agencija bi trebalo da prati mnogo ozbiljnije slučajeve koji se tiču funkcionerske kampanje, a ako govorimo o ozbiljnijim stvarima, tu svakako spadaju i direktniji primeri korišćenja javnih resursa ili nekih informacija koje su dostupne državnim funkcionerima za potrebe predizborne promocije. I mislim da je to ona tačka koja povezuje funkcionersku kampanju i jednu stvar koja uopšte nije regulisana u našem zakonu trenutno, iako smo dobili preporuke i međunarodnih organizacija, a to je pitanje onoga šta se gradi, šta se realizuje kroz neke javne resurse, jer je bitan segment, bitna tema i ovogodišnje funkcionerske kampanje bilo upravo to što je iz budžeta Srbije isplaćen neki novac građanima ili specifično penzionerima, pa su onda, naročito u početnom delu kampanje, ministri i drugi funkcioneri to obilato promovisali kao nešto što je predstavljeno kao briga države o građanima, a iza redova poruka je očigledno bila da je reč o nečemu što vladajuća stranka obezbeđuje građanima i da bi birači to trebalo da uzmu u obzir na izborima. Bilo je zanimljivo, čuli smo ovaj primer iz Španije pre reklama, ako se sećaju gledaoci, tako da možda bi i neke kazne tog tipa, novčane, bile efektivnije.

Kao što rekoh, u Srbiji praksa Agencije je da izriče uglavnom mere opomene prema funkcionerima, da ne

Datum: 16.10.2026

Medij: N1

Emisija: Novi dan, N1

Autori: Redakcija

Teme: Aleksandra Damjanović Sofronijević (Aleksandra Sofronijević); Ministarstvo građevinarstva,

	Početak	Trajanje
Emisija	16.10.2026 08:00:00	240:00
Prilog	16.10.2026 09:23:00	16:09

Naslov: Gost-Nemanja Nenadić, Transparentnost Srbija

[Pogledaj video prilog](#)

pokreće neke druge kaznene postupke, ali pošto se ovakve stvari ponavljaju iz izbora u izbore, očigledno je da to nije dovoljno i da je potrebno da postoji mnogo delotvorniji mehanizam kažnjavanja.

Da. Dakle, možemo li za kraj, evo, samo da kažemo da je u ovoj kampanji postignuto razdvajanje partijskog od državnog, što je bila jedna od ključnih preporuka ODIHR-a?

Ne možemo reći da je u ovoj kampanji postignuto razdvajanje partijskog od državnog.

Ako se negde može nazreti poboljšanje, ono se odnosi na korišćenje društvenih mreža javnih funkcionera, gde je nešto jasnije sada koji je partijski kanal komunikacije, koji državni.

Dok u drugim aspektima ove priče apsolutno ne bih rekao da ima bilo kakvog poboljšanja i samim tim što je zakonska reforma napravljena, ali tako da se stvore izuzeci od primene koji obesmišljavaju tu reformu, mislim da možemo da jasno kažemo zaključak da ni ovaj primarni cilj nije ostvaren, niti da je funkcionerska kampanja bolje regulisana, bitno bolje regulisana, nego što je bila pre.

Hvala vam puno na ovom razgovoru i što ste izdvojili vreme za televiziju N1.

Bila je ovo naša tema jutra, gost je bio Nemanja Nenadić. Ostanite uz nas, brzo se vraćamo.

